

Wtorek, 15 grudnia 2015 r.

P8_TA(2015)0445

Elektroenergetyczne połączenia międzysystemowe w 2020 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie osiągnięcia docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych – Przygotowanie europejskiej sieci elektroenergetycznej na 2020 r. (2015/2108(INI))

(2017/C 399/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Osiągnięcie docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych” (COM(2015)0082),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 15–16 marca 2002 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 20–21 marca 2014 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 23–24 października 2014 r.,
- uwzględniając przygotowany przez ENTSO-E w 2014 r. dziesięcioletni plan rozwoju sieci,
- uwzględniając deklarację madrycką podpisaną przez Hiszpanię, Francję, Portugalię, Komisję Europejską i EBI na szczycie w sprawie połączeń międzysystemowych w dniu 4 marca 2015 r.,
- uwzględniając instrument „Łącząc Europę” (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r.),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0330/2015),

Korzyści wynikające z połączeń międzysystemowych

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat i strategię Komisji, uznając, że jest to dobry krok w kierunku osiągnięcia docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych oraz poprawy funkcjonowania wewnętrznego rynku energii elektrycznej w UE;
2. uznaje, że energia ze źródeł odnawialnych, zwiększona efektywność energetyczna oraz zrównoważony koszyk energetyczny, przyczyniające się do oszczędności energii, a także wewnętrzny rynek energii umożliwiający swobodny przepływ energii, są ważnymi środkami prowadzącymi do stworzenia stabilnego, bezpiecznego, niezależnego, integracyjnego, przejrzystego i konkurencyjnego systemu energetycznego UE, generującego wysokiej jakości miejsca pracy oraz dobrobyt w zrównoważonej gospodarce przyszłości; podkreśla, że wyższy poziom wzajemnych połączeń elektroenergetycznych, inteligentne sieci przesyłowe oraz nowa konstrukcja rynku energii elektrycznej są niezbędne do stworzenia takiego systemu; uważa, że utworzenie takiego systemu i likwidacja wysp energetycznych muszą stać się głównymi priorytetami politycznymi unii energetycznej;
3. uznaje, że utworzenie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych jest jednym z podstawowych warunków zakończenia budowy zintegrowanego, wewnętrznego rynku energii elektrycznej, który, jeżeli zostanie dobrze zaprojektowany, pomoże w osiągnięciu naszych celów klimatycznych, w tym celu UE, aby być światowym liderem w dziedzinie odnawialnych źródeł energii, oraz przyczyni się do poprawy pozycji geopolitycznej UE dzięki większemu bezpieczeństwu energetycznemu i większej niezależności, a także ograniczy izolację energetyczną i możliwość występowania zakłóceń w systemie energetycznym; podkreśla, że elektroenergetyczne połączenia międzysystemowe trzeba także brać pod uwagę, planować i budować w drodze ścisłej i skoordynowanej współpracy regionalnej, charakteryzującej się poszanowaniem kompetencji władz krajowych do ustalenia koszyka energetycznego, z uwzględnieniem długoterminowych celów klimatyczno-energetycznych UE;

Wtorek, 15 grudnia 2015 r.

4. podkreśla, że korzyści ze znacznie rozbudowanych połączeń wzajemnych w sieci europejskiej wykraczają poza wymiar gospodarczy i geopolityczny; jest to strategiczna zasada, która powinna doprowadzić do powstania odporniejszej i solidniejszej sieci, lepiej przygotowanej na wszelkiego rodzaju zmiany i zakłócenia; poza tym umożliwi skuteczną włączanie do sieci europejskiej coraz większej ilości energii ze źródeł odnawialnych;
5. przypomina, że w sytuacji gdy ICT odgrywają coraz większą rolę w sieciach elektroenergetycznych, bezpieczeństwo systemu elektroenergetycznego w coraz większym stopniu jest wystawione na zagrożenia cybernetyczne; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa systemu elektroenergetycznego oraz, w razie konieczności, sformułowanie planu działania mającego na celu zwalczanie takich zagrożeń;
6. podkreśla, że w pełni zintegrowany wewnętrzny rynek energii elektrycznej ułatwiłby prowadzenie handlu energią elektryczną i usług bilansowania oraz zwiększył bezpieczeństwo i ograniczył wahania cen energii elektrycznej z korzyścią dla obywateli oraz konkurencyjności europejskiego przemysłu i działalności w gospodarce światowej, gdyż według szacunków do 2030 r. europejscy konsumenci mogliby rocznie zaoszczędzić od 12 do 40 mld EUR;
7. zauważa, że według europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E) do 2030 r. inwestycje w niezbędne projekty związane z połączeniami międzysystemowymi o znaczeniu paneuropejskim mogłyby wynieść nawet 150 mld EUR oraz odnotowuje z zainteresowaniem, że dzięki takiej inwestycji w połączenia wzajemne można by obniżyć ceny energii elektrycznej o co najmniej 2 EUR za MWh i że inwestycje te pozwoliłyby pokryć znaczną część obciążenia elektrycznego w Europie energią pochodzącą ze źródeł odnawialnych; przypomina, że wewnętrzny rynek energii elektrycznej musi przynosić korzyści wszystkim konsumentom w UE; postuluje, aby właściwe instytucje kontrolowały, czy gospodarstwa domowe, MŚP i inni odbiorcy detaliczni czerpią faktyczne korzyści, które nie powinny ograniczać się jedynie do cen hurtowych;
8. podkreśla, że w trakcie stopniowego znoszenia regulowanych cen energii dla konsumentów należy uwzględnić faktyczny poziom konkurencji na rynku; zauważa ponadto, że strategia na rzecz unii energetycznej powinna zapewniać konsumentom przystępne, bezpieczne i zrównoważone ceny energii;

Docelowy poziom 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych

9. uznaje docelowy poziom 10 % – który należy osiągnąć do 2020 r. – za wartościowy cel oraz za ważny krok w słusznym kierunku; ubolewa, że w dwunastu państwach członkowskich, głównie na obrzeżach UE, elektroenergetyczne połączenia międzysystemowe są wciąż na poziomie niższym od docelowego poziomu 10 % i w związku z tym państwa te są w znacznej mierze odizolowane od wewnętrznego rynku energii elektrycznej; podkreśla zatem, że należy bardziej wspierać te państwa członkowskie, w których niski poziom połączeń wzajemnych utrudnia utworzenie wewnętrznego rynku energii elektrycznej, aby mogły one osiągnąć ten cel; uważa jednak, że sam docelowy poziom 10 % nie zawsze odzwierciedla sytuację na rynku oraz że nie został on ustalony na podstawie dowodów naukowych; przypomina, że docelowy poziom 10 % przyjęto pierwotnie w 2002 r. na podstawie zainstalowanej zdolności wytwarzania energii elektrycznej istniejącej w owym czasie; przyznaje, że choć docelowy poziom 10 % jest ważny, nie opisuje on ani ilości energii elektrycznej przepływającej pomiędzy krajami, ani jakości, wyrażonej dostępnością istniejącej infrastruktury połączeń międzysystemowych lub istniejącej infrastruktury krajowej pomiędzy połączeniami wzajemnymi; dlatego też uważa, że ujednolicony cel w zakresie połączeń międzysystemowych, przyjęty na podstawie zainstalowanej zdolności wytwarzania energii elektrycznej, nie jest sam w sobie odpowiedni dla wszystkich państw członkowskich; jest zatem przekonany, że w perspektywie średnioterminowej, a na pewno w okresie do 2030 r., istnieje konieczność ustalenia ambitnych i popartych dowodami uzupełniających poziomów docelowych w zakresie połączeń międzysystemowych, uzgodnionych przez regiony; uważa, że cele takie trzeba ustanowić na podstawie różnorodnych parametrów; zwraca się do Komisji, aby jak najszybciej zapoczątkowała techniczne rozmowy na temat takich parametrów; podkreśla, że oprócz celu ilościowego do przezwyciężenia pozostałych barier w funkcjonowaniu europejskiego rynku energii elektrycznej konieczny jest otwarty dostęp do połączeń wzajemnych i dostępność takich połączeń; apeluje do Komisji, Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) i krajowych organów regulacyjnych, aby zapewniły przejrzystość i dokładnie monitorowały dostępność połączeń wzajemnych z myślą o zapobieganiu wąskim gardłom, które utrudniają funkcjonowanie rynku energii elektrycznej, oraz zabezpieczeniu funkcjonowania systemów elektroenergetycznych;
10. zauważa, że ograniczona przepustowość, na przykład na obszarze działalności Nord Pool Spot, skutkuje regionalnymi różnicami w cenach, pomimo że docelowy poziom elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych pomiędzy krajami jest znacznie przekroczony;

Podejście holistyczne

11. zauważa, że częste przeciążenie sieci przesyłowych może być powiązane z liniami transgranicznymi, ale też może wynikać ze słabości przestarzałych sieci wewnętrznych i ograniczonej dostępności sieci krajowych; podkreśla, że wzmocnienie sieci krajowych jest niezbędne do pełnego wykorzystania zdolności połączeń międzysystemowych; nalega, aby przy ocenie potrzeby wzmocnienia i rozbudowy połączeń transgranicznych i krajowych przyjąć podejście holistyczne w celu optymalnego wykorzystania istniejących linii połączeń międzysystemowych oraz zdolności istniejącej infrastruktury krajowej;

Wtorek, 15 grudnia 2015 r.

12. podkreśla rolę Komisji – na mocy trzeciego pakietu energetycznego – jako strażniczki rozdzielonego i dostępnego rynku energii elektrycznej, a także jej rolę polegającą na pomocy w stworzeniu zdecentralizowanego systemu energetycznego, w którym państwa członkowskie umożliwią mniejszym dostawcom, zwłaszcza prosumentom korzystającym z odnawialnych źródeł energii, dostęp do sieci zgodnie z uczciwymi zasadami rynkowymi oraz najlepszymi praktykami w zakresie wytwarzania energii na własny użytek;

13. zauważa, że nasz krajobraz energetyczny cechuje coraz większa decentralizacja, biorąc pod uwagę wzrastające znaczenie prosumentów energii; zauważa w związku z tym znaczenie dobrze zaprojektowanej inteligentnej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej; podkreśla coraz większą i zasadniczą rolę operatorów systemu dystrybucji jako podmiotów ułatwiających funkcjonowanie rynku, ponieważ zdecydowana większość instalacji energii odnawialnej jest podłączona do sieci dystrybucji; podkreśla w związku z tym, że podczas próby wyeliminowania wąskich gardeł w sieci należy przeprowadzić dokładną ocenę, aby ustalić najbardziej optymalny zestaw działań w danej sytuacji, obejmujących budowę nowych linii przesyłowych, rozwój lokalnych inteligentnych sieci oraz zapewnienie efektywności i elastyczności systemu;

14. podkreśla, że nie można osiągnąć korzyści ze zwiększenia poziomu połączeń międzysystemowych bez wysokiego poziomu powiązania rynków z operatorami systemów przesyłowych; wzywa Komisję do podjęcia wszelkich możliwych wysiłków, aby zapobiec powstaniu takich powiązań wśród grup państw członkowskich oraz do propagowania powiązań na poziomie UE, obejmujących wszystkie państwa członkowskie i państwa sąsiednie, zwłaszcza państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa (EPS);

15. przypomina, że projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania (PCI) są oceniane przez grupy regionalne, utworzone przez Komisję i składające się z przedstawicieli państw członkowskich, krajowych organów regulacyjnych, operatorów i projektodawców systemów przesyłowych energii elektrycznej, ENTSO-E, ACER, Komisji i innych głównych zainteresowanych stron;

16. podkreśla, że lista PCI musi być tworzona w bardziej przejrzysty i odpowiedzialny sposób; zauważa, że ENTSO-E, operatorzy systemów przesyłowych oraz projektodawcy odgrywają dominującą rolę w opracowywaniu ujednoczonej metodologii analizy kosztów i korzyści, w tworzeniu dziesięcioletnich planów rozwoju sieci i kodeksów sieci oraz w oszacowywaniu kosztów i korzyści każdego projektu; przypomina o potrzebie przedstawiania pełnych ocen, obejmujących skutki gospodarcze, społeczne i środowiskowe; zwraca się w związku z tym do Komisji o dopilnowanie, aby te oceny były przeprowadzane przez wykwalifikowanych ekspertów, którzy są całkowicie niezależni od projektodawców; podkreśla potrzebę optymalizacji całego procesu przez propagowanie większego zaangażowania Parlamentu i innych zainteresowanych stron, w tym przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego; wzywa Komisję, ACER oraz krajowe organy regulacyjne do odgrywania bardziej proaktywnej roli w celu zapewnienia bardziej neutralnego, przejrzystego, identyfikowalnego i obejmującego wszystkie strony procesu konsultacyjnego; wzywa Komisję do oceny sytuacji, w których ważnym kryterium udzielania wsparcia finansowego UE dla projektów byłoby korzystanie z najlepszej dostępnej technologii (BAT);

17. apeluje do Komisji, aby lepiej objaśniła procedurę ustalania kolejności PCI; przypomina, że aby PCI mogły być brane pod uwagę, powinny być ujęte w dziesięcioletnich planach rozwoju sieci ENTSO-E, natomiast ostateczną decyzję w sprawie finansowania podejmuje Komisja na podstawie własnych kryteriów oceny na potrzeby wyboru projektów; zwraca się do Komisji o jednoznaczne objaśnienie tych kryteriów;

18. zwraca się do Komisji, aby przy okazji podsumowania rocznego przewidzianego w ramach strategicznych na rzecz unii energetycznej co roku składała Parlamentowi sprawozdanie z realizacji PCI oraz z postępów na drodze do osiągnięcia poziomu docelowego 10 %;

Procedura wydawania pozwoleń

19. podkreśla, że w przypadku nowych linii wysokiego napięcia w Europie jednym z podstawowych problemów są wydłużone procedury wydawania pozwoleń; wzywa państwa członkowskie, by pomogły w przyspieszeniu procedur, ale jednocześnie utrzymały właściwy poziom gwarancji dla interesu publicznego, obejmujących skuteczne konsultacje społeczne;

Wtorek, 15 grudnia 2015 r.

20. przypomina, że projekty znajdujące się na liście PCI korzystają z preferencyjnego traktowania regulacyjnego, szybkiej ścieżki planowania, wiążącego terminu do trzech i pół roku na wydanie pozwolenia i szybszych procedur związanych z oceną środowiskową, a także mogą się kwalifikować do otrzymania dodatkowego finansowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę” i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS); zwraca się do Komisji, by oceniła sposób, w jaki ta szybka ścieżka planowania jest stosowana i przestrzegana we wszystkich państwach członkowskich;

21. dostrzega, że świadomość i poparcie społeczne są niezbędne do zapewnienia szybkiej realizacji projektów związanych z połączeniami wzajemnymi; przyznaje, że podczas budowy nowych linii elektroenergetycznych nie wolno naruszać przejrzystych, obejmujących wszystkie strony procesów i najwyższych standardów ochrony środowiska; wzywa projektodawców do wykorzystywania BAT w nowych połączeniach wzajemnych w celu zwiększenia spójności między inwestowaniem projektowym w sieci, zrównoważeniem środowiskowym i akceptacją na szczeblu lokalnym;

22. podkreśla, że zastosowanie podejścia przewidującego „punkt kompleksowej obsługi” przyczynia się do skrócenia procedur wydawania pozwoleń; przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem TEN-E każde państwo członkowskie jest zobowiązane wyznaczyć właściwy organ krajowy, odpowiedzialny za ułatwianie, skracanie i koordynowanie procedury wydawania pozwoleń na poziomie krajowym; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ocenę podejścia przewidującego „punkt kompleksowej obsługi”, którą Komisja ma przeprowadzić w 2017 r., i zachęca Komisję, aby przy tej okazji dokonała również oceny potencjału jednego „punktu kompleksowej obsługi” na poziomie UE;

Rola ACER

23. odnotowuje niewystarczającą liczbę personelu oraz zasobów, jakimi dysponuje ACER; zwraca się do władzy budżetowej UE, aby zapewniła agencji niezbędne zasoby, w szczególności wystarczającą liczbę własnych pracowników, w celu umożliwienia jej odpowiedniego i terminowego wywiązania się z zadań nałożonych na mocy prawa; wzywa do rozszerzenia roli ACER, w szczególności w odniesieniu do ENTSO-E oraz w zakresie poprawy koordynacji działań krajowych organów regulacyjnych i rozstrzygania sporów między nimi, a także koordynacji transgranicznych kwestii regulacyjnych;

24. podkreśla, że ważne jest, aby krajowe organy regulacji energetyki zatrudniały wykwalifikowanych, wyspecjalizowanych i niezależnych pracowników, dysponujących wymaganą wiedzą fachową; wzywa Komisję, aby najpóźniej do końca 2016 r. przeprowadziła niezależny audyt dotyczący zasobów, jakimi dysponują wszystkie krajowe organy regulacji energetyki, oraz osiągniętego przez nie do tej pory stopnia niezależności, włącznie z określeniem zaleceń co do sposobów poprawy sytuacji;

25. zauważa, że wciąż brakuje przejrzystości, jeżeli chodzi o obliczanie zdolności transgranicznych udostępnionych rynkowi oraz częstotliwości, zakresu i powodów ograniczania połączeń międzysystemowych; w związku z tym wyraża wątpliwości, czy poradzono sobie całkowicie z najpoważniejszymi ograniczeniami; zwraca się do Komisji o przyznanie ACER odpowiednich kompetencji i uprawnień do gromadzenia niezbędnych informacji dotyczących przepustowości poszczególnych sieci transgranicznych, aby umożliwić agencji skuteczne pełnienie funkcji kontrolnej; domaga się, aby informacje takie przekazywano ACER wraz z niezbędnymi informacjami kontekstowymi na temat projektu i funkcjonowania sieci krajowej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje szybkie ukończenie kodeksów sieci elektroenergetycznej; zauważa, że Komisja zamierza rozszerzyć mandat, zakres kompetencji i uprawnień ACER oraz odnotowuje jej rozważania na temat możliwych konsekwencji takiego rozszerzenia, co zostało przedstawione w niedawnym komunikacie zatytułowanym „Stworzenie nowego ładu dla odbiorców energii”; wzywa Komisję do przedstawienia konkretnych propozycji dotyczących tej kwestii oraz do kontynuowania działań mających na celu urzeczywistnienie prawdziwego wewnętrznego rynku energii; zauważa, że nowym obowiązkiem powierzonym ACER powinny odpowiadać odpowiednie zasoby;

Instrumenty finansowe

26. odnotowuje dane szacunkowe Komisji, według których, aby osiągnąć do 2020 r. docelowy poziom 10% we wszystkich państwach członkowskich, potrzeba 35 mld EUR; przypomina, że według rozporządzenia ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” ((UE) nr 1316/2013) znaczna część wsparcia finansowego z puli środków tego instrumentu przeznaczonych na energetykę powinna zostać udostępniona na projekty dotyczące energii elektrycznej i nalega, aby Komisja należycie uwzględniła ten fakt; popiera zalecenie Komisji, aby instrument „Łącząc Europę” skoncentrowano na kilku najważniejszych projektach; podkreśla, że szczególną uwagę trzeba zwrócić na projekty dotyczące największych luk na zintegrowanym rynku energii elektrycznej UE i braku wystarczających połączeń międzysystemowych; uważa, że po 2020 r. nadal należy udostępniać odpowiednie finansowanie UE w celu wsparcia realizacji projektów budowy niekomercyjnych połączeń energetycznych, które są niezbędne do zapewnienia funkcjonowania wewnętrznego rynku energii i bezpiecznego funkcjonowania systemów elektroenergetycznych; podkreśla ważną rolę EBI we wspieraniu podmiotów inwestujących w ekonomicznie opłacalne projekty związane z infrastrukturą elektroenergetyczną; odnotowuje ustanowienie EFIS i zachęca Komisję, aby zadbała o to, żeby fundusz ten skutecznie przyciągał inwestycje w elektroenergetyczne połączenia międzysystemowe;

Wtorek, 15 grudnia 2015 r.

27. ponadto wzywa Komisję, aby: 1) zachęcała do inwestowania w najlepszą dostępną technologię, która, chociaż jest droższa, na dłuższą metę oferuje znaczne korzyści finansowe w cyklu życia oraz oszczędność czasu i korzyści związane z pozycją lidera w dziedzinie technologii; 2) przeprowadziła przegląd przepisów dotyczących finansowania celem usprawnienia obecnie funkcjonujących mechanizmów; oraz 3) wzmocniła zachęty do dalszego inwestowania w sieć przez, między innymi, wspieranie reinwestowania zysków z opłat za przeciążenie sieci przesyłowej w infrastrukturę i technologie służące wzmocnieniu sieci, w tym w dodatkowe połączenia wzajemne;

Współpraca regionalna

Region Morza Bałtyckiego

28. zauważa, że według oczekiwań zaplanowane połączenia wzajemne umożliwią państwom bałtyckim osiągnięcie docelowego poziomu 10 % do końca 2015 r.; wyraża zaniepokojenie tym, że sieci państw bałtyckich są wciąż zsynchronizowane z systemem elektroenergetycznym Rosji i zależne od niego, co stanowi przeszkodę dla prawdziwie zintegrowanego i właściwie funkcjonującego europejskiego rynku energii elektrycznej; wzywa do szybkiej synchronizacji sieci elektroenergetycznych państw bałtyckich z europejską siecią kontynentalną, aby zapewnić pełną integrację wewnętrznego rynku energii elektrycznej, większe bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej i bezpieczne funkcjonowanie systemu; zwraca się do zainteresowanych państw członkowskich o podjęcie koniecznych działań w celu zapoczątkowania formalnej procedury rozszerzenia synchronicznej europejskiej sieci kontynentalnej na państwa bałtyckie, a do ENTSO-E o uruchomienie takiej procedury; zwraca się do Komisji o wsparcie i monitorowanie realizacji tego projektu; wskazuje na wspólny rynek energii elektrycznej państw nordyckich jako przykład najlepszej praktyki w zakresie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w obszarze tworzenia i rozwoju wewnętrznego rynku energii elektrycznej; zauważa, że jeśli Polska ma osiągnąć docelowy poziom 10 %, ważne jest zwiększenie poziomu połączeń międzysystemowych między Polską i nordyckim rynkiem energii elektrycznej; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie protokołu ustaleń w sprawie umocnienia planu działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich (BEMIP); zwraca uwagę na konieczność kontynuowania współpracy regionalnej w ramach BEMIP oraz umocnienie solidarności między państwami członkowskimi we wdrażaniu PCI;

Region Morza Północnego

29. zauważa, że morska energia wiatrowa w rejonie Morza Północnego ma potencjał wygenerowania ponad 8 % energii potrzebnej Europie do 2030 r.; odnotowuje ponadto, że w wyniku koordynacji planowania i budowy infrastruktury regionalnej sieci przesyłowej morskiej energii wiatrowej, dostępu do rynku i podziału rezerw w regionie Morza Północnego do 2030 r. można by zaoszczędzić 5–13 mld EUR rocznie dzięki lepiej zintegrowanemu rynkowi regionalnemu; wzywa Komisję i właściwe państwa członkowskie do poparcia tego potencjału przy opracowywaniu struktury zarządzania do 2030 r. oraz dalszych planów; wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do udzielenia zdecydowanego poparcia politycznego oraz zatwierdzenia sieci przesyłowej morskiej energii wiatrowej na Morzu Północnym jako znaczącego kroku w budowie sprawnej unii energetycznej; wzywa przyszłe prezydencje Rady UE, aby podczas prezydencji holenderskiej w 2016 r. opracowały i uzgodniły ramy prawne w formie umowy międzyrządowej pomiędzy odpowiednimi państwami członkowskimi, która definiowałaby wspólną strategię dotyczącą elektroenergetyki w regionie mórz północnych;

Europa Środkowo-Zachodnia

30. podkreśla, że wspólny rynek energii elektrycznej Austrii i Niemiec sprzyja urzeczywistnieniu zintegrowanego europejskiego rynku energii; przyznaje, że wspólny obszar rynkowy – wprowadzony w 2002 r. – oznacza jednakowe ceny hurtowe energii elektrycznej w tych dwóch państwach oraz zapewnia nieograniczony obrót handlowy energią elektryczną i prawie 100 % bezpieczeństwo dostaw; odnotowuje, że austriacko-niemiecki obszar rynkowy to jedyny stosunkowo duży obszar w Europie wspólny dla dwóch państw; zauważa, że większe obszary rynkowe mają cechy charakterystyczne dobrze funkcjonującego i płynnego rynku energii elektrycznej, zdolnego ograniczać koszty handlowe, dawać dynamiczne sygnały cenowe dla decyzji inwestycyjnych oraz stymulować większą konkurencję; postuluje szybki rozwój sieci, aby umożliwić włączenie energii ze źródeł odnawialnych do rynku energii elektrycznej i zagwarantować stabilność sieci, zwłaszcza w południowych Niemczech; apeluje o zachowanie tego udanego modelu i dalszą rozbudowę tego obszaru rynkowego;

Wtorek, 15 grudnia 2015 r.

Europa Środkowa i Południowo-Wschodnia

31. podkreśla, że Europa Środkowa i Południowo-Wschodnia posiada szeroki – i w dużej mierze niewykorzystany – potencjał w zakresie energii ze źródeł odnawialnych; zauważa, że współpraca i koordynacja w zakresie długoterminowego planowania i budowy regionalnej infrastruktury sieci przesyłowych w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej musi wykraczać poza UE, aby objąć niebędące członkami UE kraje Bałkanów Zachodnich i Turcję; postuluje ustanowienie nowej platformy, gdzie wszystkie główne zainteresowane strony w regionie mogłyby prowadzić dyskusje i udzielać politycznego poparcia wspólnym projektom, mającym na celu pełne wykorzystanie regionalnego potencjału w zakresie energii elektrycznej; uznaje, że unijna Grupa Wysokiego Szczepła ds. Tworzenia Gazowych Połączeń Międzysystemowych w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej, ustanowiona w lutym 2015 r., mogłaby być tego rodzaju platformą, pod warunkiem że jej mandat zostanie rozszerzony tak, aby obejmował energię elektryczną oraz udział państw z Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej nienależących do UE; uznaje, że taka platforma umożliwiłaby Komisji zapewnienie przywództwa i politycznego wsparcia;

32. zauważa, że z powodu dużej zależności Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej od importu energii szczególnie ważne jest zwiększenie przepustowości transgranicznych sieci energii elektrycznej, co przyczyniłoby się do bezpieczeństwa dostaw w regionie, a w perspektywie długoterminowej do obniżenia rachunków za energię elektryczną ludności;

33. zaleca, aby Komisja dokładnie oceniła perspektywy utworzenia nowych elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych w regionie śródziemnomorskim oraz między rynkami południowoeuropejskimi i północnoafrykańskimi w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii w obu regionach;

Półwysp Iberyjski

34. podkreśla znaczenie, jakie wyraźne zwiększenie poziomu połączeń międzysystemowych między Hiszpanią a Francją ma dla wsparcia rozwoju odnawialnych źródeł energii w tym regionie i dla umożliwienia pełnego uczestnictwa Półwyspu Iberyjskiego w wewnętrznym rynku energii elektrycznej; uważa deklarację madrycką, podpisaną w dniu 4 marca 2015 r., oraz ustanowienie Grupy Wysokiego Szczepła ds. Połączeń Międzysystemowych w Europie Południowo-Zachodniej za ważne etapy na drodze do zwiększenia poziomu połączeń wzajemnych w regionie; przyznaje, że obecna przepustowość połączeń międzysystemowych Półwyspu Iberyjskiego z Europą kontynentalną jest zbyt niska, a projekty umieszczone na pierwszej liście PCI okazały się niewystarczające do osiągnięcia docelowego poziomu połączeń międzysystemowych w 2020 r.; apeluje do państw tego regionu o wspieranie rozwoju ich znacznego potencjału w zakresie energii odnawialnej oraz ułatwianie dostępu tego sektora do zintegrowanego rynku europejskiego;

35. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji w sprawie przeprowadzenia analizy korzyści wynikających z połączenia międzysystemowego Półwyspu Iberyjskiego z Francją, Zjednoczonym Królestwem, Włochami oraz z krajami południowego brzegu Morza Śródziemnego;

Okres po 2020 r.

36. zauważa, że system energetyczny Europy ewoluował od 2002 r., kiedy to pierwotnie wyznaczono docelowy poziom 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, w szczególności na całym kontynencie nastąpił rozwój odnawialnych źródeł energii; zaleca w związku z tym, aby wyznaczony na rok 2030 docelowy poziom 15 %, oparty na mocy zainstalowanej, nie był jedynym oraz zaleca poddanie go rozważnej i szczegółowej ocenie, aby upewnić się, że jest dostosowany do zamierzeń, a także trafny i wykonalny; dlatego też zwraca się do Komisji, aby oceniła możliwość wyznaczenia regionalnych, uzupełniających poziomów docelowych oraz opracowała lepsze ilościowe i jakościowe wartości referencyjne, takie jak przepływy handlowe, przepływ w okresach szczytowego zapotrzebowania i wąskie gardła, które pokazują, jaki poziom połączeń międzysystemowych jest potrzebny;

37. podkreśla potrzebę określenia przyszłego poziomu docelowego w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych w oparciu o długoterminowe cele klimatyczne UE oraz zrównoważone systemy energetyczne, do których dąży UE; zauważa w związku z tym, że poziom wymaganych połączeń międzysystemowych będzie zależał od szeregu parametrów, w tym od: a) stosowania w krajowej i unijnej polityce zasady prymatu efektywności energetycznej oraz liczniejszych środków reagowania na zapotrzebowanie; b) rozwoju zdecentralizowanej elektroenergetyki opartej na odnawialnych źródłach energii oraz skorelowanych inteligentnych sieci; c) decyzji na szczeblu krajowym dotyczących koszyka energetycznego, z uwzględnieniem długoterminowych celów klimatyczno-energetycznych UE, d) rozwoju technologii magazynowania energii, w tym na poziomie gospodarstw domowych i gmin; e) wykorzystania w stosownych przypadkach najlepszych dostępnych technologii; f) uznania obywateli za prosumentów w systemie energetycznym; oraz g) stworzenia wyraźnych zachęt do inwestowania w sieci przesyłowe;

o

o o

38. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.